

RAZSTAVA

SLIKE

SERGEJ KAPUS

otvoritev razstave bo 23. 9. 1999 ob 18. uri
razstava bo odprta do 7. 10. 1999

PASAŽA, ŠTEFANOVA 5
1000 LJUBLJANA
TEL./FAKS: 061/125 94 97

Hipotetičnost slikarstva

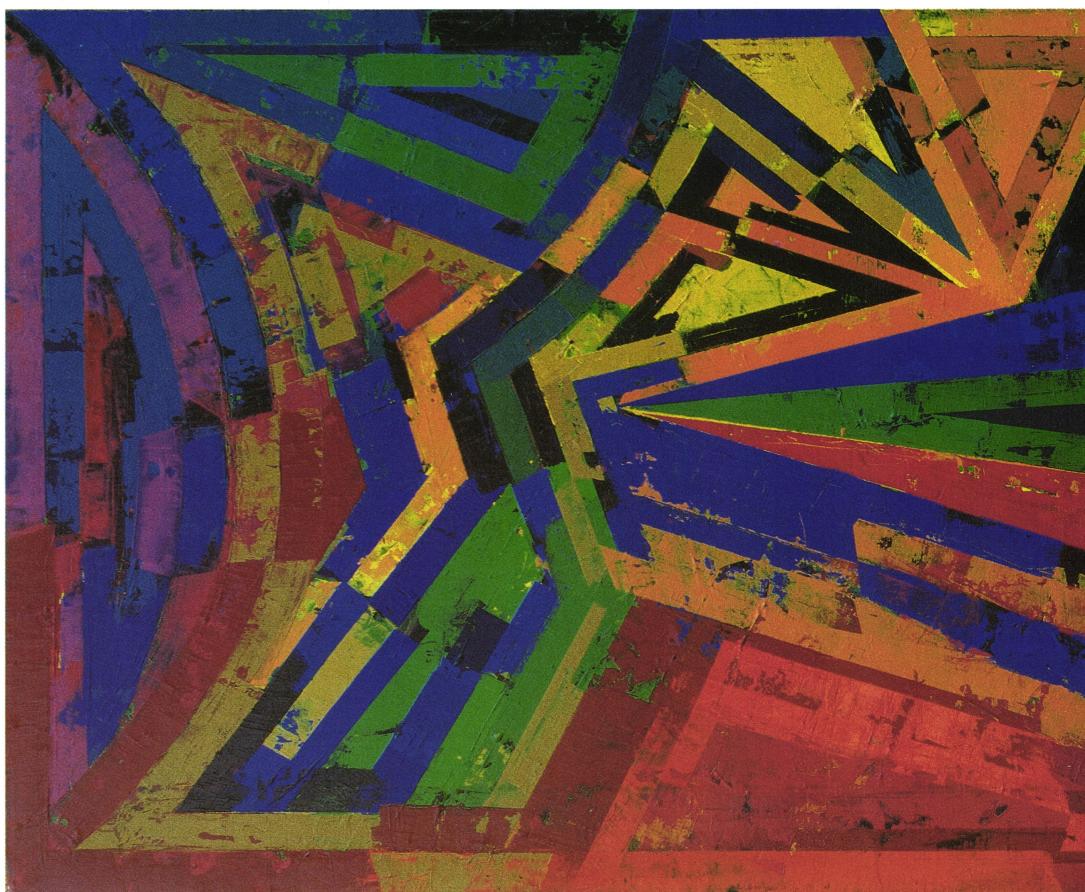
Paradoks vidnega je v tem, da se vselej že razpira na ozadju tega, kar se na njem ne vidi. Vidno pravzaprav ne bi ničesar označevalo, če ga ne bi vsekozi obkrožala prav zapletenost v nizu možnosti kot nevidna struktura. Paradoks, ki utemeljuje slikarstvo, je torej v tem, da je nevidno dano le v kontekstu nekega možnega izkustva, vendar pa samo na sebi ni nikjer empirično preverljivo in si ga v njegovi totalnosti tudi ni mogoče predstavljati. Toda hkrati je nujen pogoj empirične možnosti vidnega in spoznanje brez njega izgubi vsakršno smiselnost in konstanco. Nevidno je torej utemeljeno v gledanju samem, zato je slikarstvo vselej že aficirano z mejo izkustva. Slikarstvo nenehno meri na nekaj, kar je nepredstavljivo, neupodobljivo in česar se ne da določiti, a vseeno obstaja kot nekaj, kar se postavlja pred akt simbolizacije. Slikarstvo je torej aficirano z nečim kar bistveno presega subjektove predstavne zmožnosti oziroma imaginacije.

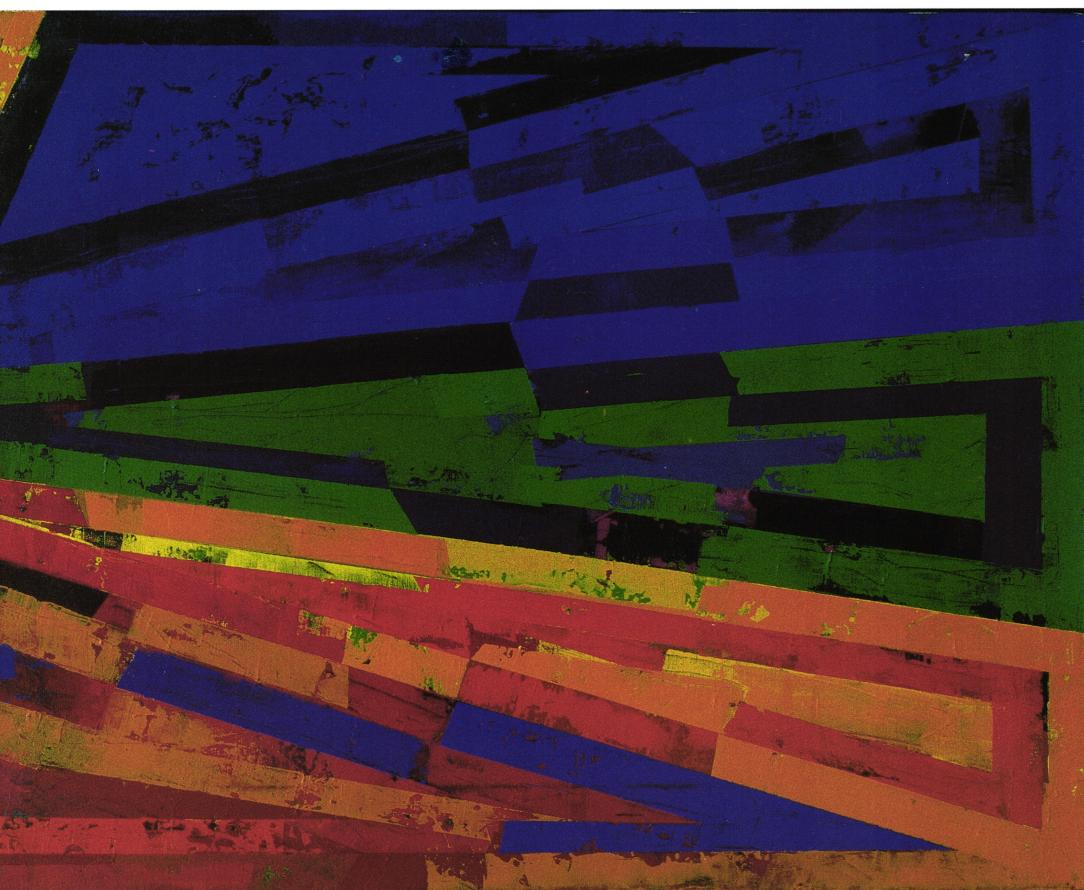
Toda hkrati je jasno, da slikar ne more dosegati podobe z ničemer drugim kot s formiranjem njene fizične, čutno konkretno ravni. Paradoks neupodobljivega kot nečesa, kar ni določljivo z nobenim predmetom izkustva, je prav v tem, da mu šele izkustvo dejansko zagotavlja sintetičen značaj. Toda hkrati ga ni mogoče zavreči, ne da bi razgradili izkustvo. Gre torej za register, ki ga nikoli ni mogoče upodobiti in concreto, ga zastaviti kot objekt in ga nato hipostazirati. Ob takšni postavki, bi bilo namreč tudi razumljivo, da bi slikar in gledalec razpolagala z nekakšno neizpodbitno strukturo imanence in idealnosti. Pomenila bi nujno razgradnjo in hkrati neizogibno razvrednotenje simbolizacijske moči slikarstva. Vemo pa, da se vidno ne odvija pred gledalcem kot prizor, ki natančno sledi že prepoznanemu modelu. Videnja si tudi nikakor ne moremo predstavljati kot hoteno, uniformno dejanje. In ker gledalec ni postavljen zunaj, ampak znotraj

vidnega, vidno tudi ni obvladljivo. Neupodobljivo, kot tisto, kar predstavni moči nujno spodleti, a se vseeno postavlja pred akt simbolizacije, zato tudi ne more biti privilegij določenega tipa slikarstva. Nedoločeno v slikarstvu zadeva tisti moment slikovnosti, ki ji uhaja in je hkrati pogoj njene možnosti. Nedoločeno, kot tisto, kar se razpira prav tam, kjer se razpira tudi vidno, je jedro slikarjeve fascinacije. Paradoks je torej v tem, da slikarstvo lahko o nedoločenem kaže le na čisto določen, nezamenljiv način. Slikarstvo aktualizira mesto, v katerem slikovnost nastopa kot srednik, ki ločuje uprizorjeno od neuprizorjenega. Slikarstvo torej tematizira prav to, kako se vidno odtegne popolni transparentnosti. Zato celovita določitev vidnega lahko predstavlja zgolj regulativno načelo, ki mu ni mogoče pripisati apodiktične veljavnosti. To pa tudi pomeni, da razvrstitvena načela slikarstva niso dana kot prototip in neizpodbitno izhodišče. Nevidnega si ni mogoče predstaviti kot zamenjen in dokončno pregleden register, iz katerega bi lahko poljubno izbi-

rali posamezne vrednosti, kot da je geneza smisla končana. Vendar pa nevidnega tudi ni mogoče odšteti od slikovne raznolikosti, ne da bi onemogočili optičnost samo. Ključna je torej prav slikovna izpeljava paradoksa. Slikarjev odgovor je, da lahko register nedostopnega preigra v drug moment prav s tem, da formira nezamenljivo, konkretno in specifično, čutno nazorno raven podobe. Torej nikakor ne gre za predstavnost, ki bi jo bilo mogoče doseči z vzorcem, modelom, matrico, saj takšni mehanizmi predpostavljam prav primerljivost. Zato tudi ne gre za diagramske preslikave, za vnaprej določena razmerja, ampak za raven slikovnosti, ki jo je potrebno šele doseči, artikulirati. In odtod hipotetičnost slikarskega izjavljanja, ki šele utemeljuje odkrivateljski značaj njegove specifične spoznavne zmožnosti. Kajti prav pozicija, kjer se slikarstvu izmika definitiven oblikovalni temelj, odpira možnosti za nadaljnjo slikovno izpeljavo.

Sergej Kapus

Tisočletje, 1999, 80 x 200 cm

Preobrazba, 1999, 190 x 135 cm

SERGEJ KAPUS

Življenjski podatki

Rojen 19. novembra 1950 v Ljubljani. Diplomiral na Filozofski fakulteti v Ljubljani na oddelku za umetnostno zgodovino in sociologijo. Predava moderno umetnost na Pedagoški fakulteti v Ljubljani.

Naslov: Sketova 6, 61000 Ljubljana

Samostojne razstave

- 1975 - Trst, Slovenski kulturni dom
- 1976 - Ljubljana, Študentski kulturni center
- 1981 - Ljubljana, Študentski kulturni center
- 1982 - Koper, galerija Meduza
 - Ljubljana, Koncertni atelje
- 1983 - Ljubljana, galerija Labirint
- 1984 - Ljubljana, Bežigrajska galerija
- 1986 - Ljubljana, galerija Equrna
- 1987 - Koper, galerija Loža in galerija Meduza
 - Ljubljana, galerija Equrna
- 1988 - Ljubljana, Mala galerija
- 1989 - Zagreb, Galerija suvremene umetnosti
 - Ljubljana, galerija Equrna
- 1991 - Ljubljana, Bežigrajska galerija
- 1994 - Ljubljana, galerija Equrna
- 1996 - Ljubljana, Bežigrajska galerija

Izbrane skupinske razstave

- 1980 - Ljubljana, Likovno razstavišče Rihard Jakopič; Razstava mladih slovenskih umetnikov
- 1981 - Ljubljana, galerija Tivoli; Razstava mladih slovenskih umetnikov
- 1983 - Trst, TK Galerija; Drugi kriterij: Slovenija
- 1984 - Beograd, muzej savremene umetnosti; Mlada slovenska umetnost
 - Ljubljana, Likovno razstavišče Rihard Jakopič; Razstava osmerice (Bernard, Gruden, Kapus, Počivavšek, Sambolec, Šušnik, Vodopivec, Vrezec)
- 1985 - Sarajevo, Collegium Artisticum; Mlada slovenska umetnost
 - Ljubljana, Likovno razstavišče Rihard Jakopič; Mlada slovenska umetnost
 - Piran, Mestna galerija; Razstava osmerice (Bernard, Gruden, Kapus, Počivavšek, Sambolec, Šušnik, Vodopivec, Vrezec)
- 1986 - Čačak, Umetnička galerija Nadežde Petrovič; XIV Memorial Nadežde Petrovič
 - Apatin, Galerija kulturnog centra; Geometrijske tendencije danas
- 1987 - Ljubljana, Moderna galerija; Geometrijske tendencije danes
 - Sarajevo, Collegium Artisticum, Olimpijski centar Skenderija; Jugoslovanska dokumenta '87
 - Varaždin, Galerija slike; Koprivnica, Galerija Koprivnica;

- Slovenska likovna umjetnost - sadašnji trenutak - Ljubljana, galerija Equrna; Prvi salon Equrne
- Ljubljana, Mestna galerija; 10 + 10, medrepubliška izmenjava med ZDSLJ in SHDLU
- Dubrovnik, Umjetnička galerija Dubrovnik; Sedmi salon
- 1988 - Basel, International Art Fair 1988
- 1989 - Čačak, Umetnička galerija Nadežde Petrovič; Memorial Nadežde Petrovič
 - Sarajevo, Collegium Artisticum, Olimpijski centar Skenderija; Jugoslovanska dokumenta '89
 - Zrenjanin, Savremena galerija; Slike prostora - prostori slike
 - Budimpešta, Ernst Museum; Szombathely, Szombathelyi Keptár; Razprtne podobe
- 1990 - Maribor, Umetnostna galerija; Razprtne podobe
 - Beograd, Umetnički paviljon "Cvijeta Zuzorić"; Izbor '90, 5 X 5 X 3
- 1991 - Milje, Casa Veneta; Poetike 80-ih let v slikarstvu in kiparstvu
 - Maribor, Umetnostna galerija; Z roba. Območja slovenske umetnosti 1985 - 1990
 - Siegen, Städtische Galerie Haus Seel; Kunst, Europa 1991
- 1992 - Ljubljana, Moderna galerija; Poetike osemdesetih let v slovenskem slikarstvu in kiparstvu
 - Ljubljana, Stara elektrarna na Kotnikovi ulici; Slikarji in kiparji za Metelkovo
 - Ljubljana, galerija Equrna; Drugi salon Equrne
 - Ribnica, Galerija Miklova hiša; Ribnica ž90'91
 - Ljubljana, Moderna galerija; Izbor iz ribniške likovne zbirke
 - Celje, Likovni Salon; Odsotnost figure
 - Piran, Mestna galerija; Izbor iz ribniške likovne zbirke
- 1993 - Ljubljana, galerija Equrna; Desetletnica Equrne
- 1994 - Marburg, Universitäts Museum; Von uns aus, neue Kunst aus Slowenien
 - Ljubljana, galerija Equrna; Angelske prisotnosti
- 1995 - Radenci; Likovna kolonija Rembrandt
 - Ljubljana, atelje Matjaž Počivavšek
 - Bruselj; Von uns aus, neue Kunst aus Slowenien
 - Trst; Sala Franco; Sodobna slovenska umetnost
- 1996 - Stadthalle Hanau, Gelbes Foyer; Von uns aus, Neue Kunst aus Slowenien
- 1997 - Ljubljana; Galerija Equrna; Umetniška zbirka Factor banke Ljubljana; Galerija Equrna; Resnične prisotnosti; Evropski mesec kulture
- 1998 - Ljubljana; Likovno razstavišče Rihard Jakopič; Segmenti slovenske likovne umetnosti
 - Škofja Loka, Galerija Loškega muzeja; Iz ateljejev likovne pedagogike Pedagoške fakultete v Ljubljani
- 1999 - Koper; Obalne galerije; Art in Slovenia 1976 - 1999

Izdajatelj: Studio 5 Mirna

Izdajo kataloga so omogočili:

Galerija Kos

STUDIO

Studio 5 Mirna

Marginalija d.o.o.